

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1889, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se pōtă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decembrie 1888, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 13 Ianuarie.

Am vădută în cele de până acuma cu câte greutate avem să ne luptăm pentru promovarea intereselor noastre naționale bisericesci. Cu aceste încă nu am trecut preste necazurile, cari stau curmeziș în calea nisuițelor noastre spre progres.

În viața practică mai întâmpinăm încă o sumă de pedeci, dintre cari de astădată ne vom ocupa numai cu cele mai arătătoare.

Avem casuri concrete, că organele dela administrațiune se ingerază în afacerile noastre pure interne, și sub deosebite preteceste cu călcarea dispozițiunilor din statutul organic, esereciăz ele drepturi, cari sunt rezervate competenții organelor bisericesci.

Avem casuri concrete, că pentru ocuparea unui oficiu de învățatoriu pentru esemplu, s'au luat măsurile preparative conform regulamentelor noastre bisericesci. S'a făcut alegerea în ordine, și candidatul rămas în minoritate, vedând, că pe cale legală nu pōte ajunge definitiv la acest oficiu, s'a adresat la organele statului, afirmând, că el este învățatoriu și că autoritatea bisericescă l'a amovat din oficiu.

Organele dela administrațiune, fără a-și lua informațiuni dela autoritățile competente bisericesci, au dat ordin organelor subalterne esecutive, ca pe învățatoriul cu pricina să-l introducă în scōlă cu putere brachială, și tot cu aceea să-l susțină în oficiu.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Diariu despre consiliul imperial înmulțit din anul 1860 de episcopul Andreiu bar. de Șaguna.

(Urmare).

28. Vedând eu, că cuvântarea din ședința din 10-lea Septembrie s'a tipărit cu nisce greșeli în Nr. 215 al „Wiener Ztg.” m'am rugat de președintele pentru îndreptarea lor, ceea-ce a și urmat în Nr. 216 al „Wiener Ztg.” pag. 3619.

29. Marți în 11 și Mercuri în 13 Septembrie cāl. nou s'au luat în pertractare bugetul militar al ministeriului din lăuntru, al justiției și al poliței, cu care privilegiu am propus ca fondele bisericesci să se dea înderăt episcopilor concernente. Apoi am propus ca să se modifice aceea din raportul comite-

Autoritatea bisericescă a intrevănit și arătat adevărata stare a lucrului, că candidatul respectiv nu a fost ales, nici întărit definitiv la scōla din cestiune, prin urmare despre destituire nici vorbă nu pōte să fie, că însuși candidatul a fost în curat cu pozițiunea sa și numai după ce a vădută, că pe cale legală nu pōte ajunge la acest oficiu, a recurs la mijloce nelegale.

Intrevenirea autorității bisericesci nu a avut rezultatul dorit, căci organele dela administrațiune cu provocare la un ordin al domnului ministru nu și-au revocat măsurile luate.

S'a cerut dela domnul ministru îndreptarea rēului, și a venit rēspuns, că pe basa informațiunilor primite dela organele comitatense susține intru tōte măsurile acelora în cazul concret.

Ni s'a creat deci o stare excepțională de lucruri, că ni se institue învățatori definitivi nu după normele din statutul organic, ci după mandatele organelor dela administrațiune, și plāngerile noastre contra acestor mēsurii sunt desconsiderate cu provocare la informațiunile primite dela organele, cari inșile au călcat în piciorle legea, pe basa căreia trebuie să lucrăm noi.

Efectul acestor stări de lucruri este ușor de explicat.

Deocamdată trebuie să accentuăm totala disolare a disciplinei în șirul învățătorilor nostri; starea umilită, ce s'a creat autorităților bisericesci prin această stare excepțională a lucrurilor, mai cu sēmă în ochii poporului, care nu pōte pētrunde în mēduva lucrului, și nu pōte trage concluziunile cele adevărate din umilirea, ce ni s'a creat.

S'a produs destrăbălare în sinul preoțimei din cestiunea ajutoriului de stat pentru preoțime, s'a clătinat autoritatea organelor bisericesci prin cestiunea nedeslegată încă a fondului de pensiune pentru învățatorii nostri confesionali, și acuma după-cum ilustrază casurile concrete, cuțitul a ajuns până la os, fiind călcat în piciorle dispozițiunile cardinale ale statutului organic, căci dacă comisiunea administrativă din comitat ne pōte pune la scōle învățatori pe viață, atunci nu mai avem trebuință nici de sinod parochial, nici de consistoriul archidiecezan și metropolitan.

Sibiu 13 Ianuarie.

Alegerea carierei pentru copii este o cestiune, ce preocupă pe mulți părinți și le causază mai cu sēmă de un timp încōce mari ingrigiri. Și nu fără cuvânt. Trăim în timpuri, în cari mulți părinți consumă partea cea mai mare a averilor lor cu crescerea copiilor și de multe ori ajung la rezultata triste. Sau le-au greșit cariera, sau apoi au îmbrătoșat una, după care nu pot trăi și nu pot avē mulță-

tului, unde se dice, că la Tirol, Dalmația și Austria inferioară se nu se dea mai mult ajutoriu din vistieria statului, și se se dice, că după împregiurări se se dea încă și altor provincii ajutorințe din vistieria statului, când vor avea vre-o lipsă temeinică. Apoi am mai adaos, că la întēplarea, dacă nu s'ar primī aceasta a mea propunere, atunci votez pentru stergerea acestui punct din raport. Moția aceasta a mea a dat privilegiu la desbateri serioase și a tras după sine nu numai stergerea acelu punct prin mine propus, ci încă și a altor 2 puncte din raport. Veți „Wiener Zeitung“ Nr. 216, 217, 218, 219.

30. Vineri în 14 Septembrie cāl. nou s'a pertractat bugetul ministeriului din lăuntru, la care privilegiu senatorul imperial dl Jacob din Gherla a spus slăbiciunile amplotiaților de acuma și a descoperit, că populațiunea ardeleană dorește înderăt cea de mai înainte împărțire națională a țerei. („Wiener Zeitung“ Nr. 220).

La care am observat eu, că astfel de împărțire a țerei nația română nu o poate pōtă etc., la care apoi dl Jacob mi-a rēspuns cu un entusiasm

mire pentru jertfele aduse, nici părinții, nici copii. În zile ca acestea cariera militară e cea mai sigură și cu tōte aceste pré puțini români o îmbrățișază.

Datoria noastră de publicisti este să ne îndreptăm privirile în tōte direcțiunile, cu cari credem a putē fi folositori nēmului nostru; și de astădată vom atrage atențiunea cetitorilor nostri asupra armatei teritoriale, numită a honveților. Până la 1883 mulți tineri de ai noștrii erau înrolați în armata teritorială la asentările generali, și dacă acești tineri erau studenți cu câte 4—6 clase gimnasiale, ei după deprinderile în arme cu voiă, fără voiă, erau trimiși să asculte cursul în academia Ludovica, de unde eșiau mai târziu ca oficeri. Atari oficeri români la honveți avem mulți și ei nu au de a se căi de ora, în care au fost asentăți și li s'a intrerupt studiul, pentru că chiar și de ar fi terminat gimnasiul, studiile iuridice, filosofice sau ori-ce alte studii speciale, nu ar fi fost în stare să ocupe o poziție atât de onorifică ca și ați.

La anul 1883 prin articolul de lege XXXIV s'a regulat prin statute misiunea institutului „Academia Ludovica“ și încă s'a regulat în o formă, care pe noi tare trebuie să ne privescă, pentru-că de atunci până ați români nu au mai fost trimiși cuasi cu forța acolo, și de atunci nici nu am mai vădută români, cari se iasă ca oficeri din acel institut, pentru-că ministrul de honveți înzădar a publicat concursul în fie-care an al lunei Aprile, ca să se însinue cei ce vor să îmbrătoșeze cariera militară, căci nimenea, încât scim noi, nu s'a mai insinuat ca să cerceteze acel curs, deși sunt burse grătuite și burse cu jumătate plata și nu se recere decât 4 clase gimnasiale, corp sănētos, cunoșcerea limbei maghiare și germane și se nu fie mai tiner de 14 și mai bētrân de 16 ani. Să admitem, că la bursele grătuite și la cele cu jumătate plata sunt preferiți copii oficerilor și nu rămân decât locurile de plată.

În acest cas credem noi, că părinții, cari au să speseze cu fi lor încă 4 ani cu gimnasiul superior, mai bucurosi vor trebui să se decidă a spesă pentru cele 4 cursuri din academia Ludovica, fiind siguri, că după terminarea cursurilor în etate de 20 anii, copii lor au deja o poziție, care în cariera civilă ori bisericescă nu o pot ajunge nici la 30 ani, și mulți pōte în intrēga viață. Cu tot deadinsul trebuie să stăruiem, ca părinții mai cu dare de mână să nu intrelase ocașiunea ce li se ofere de a-și putea crece din fi lor fiitori oficeri în armata teritorială, cari ați sunt în un rang și o plată cu cei din armata comună, și cari și acolo pot face serviții frumoșe feciorilor noștrii, instruindu i mai cu înlesnire în esereciții și făcēndu-le mai plăcută șorțea, până sunt în servițiul activ. Sunt acum 6 ani de zile trecuți, decând nu s'au mai insinuat tineri de ai noștrii ca elevi ai numitului institut, ci prefer mulți a intră în institutle pedagogice, ca să devină in-

dicēnd, că nația română n'a avut lipsă de a-și cumpēra cu sânge egala-i îndreptățire națională, despre care eu am pomenit în cuvântarea mea din 21 Iunie, căci românilor din partea țerei li s'au dat egala îndreptățire („Wiener Zeitung“ Nr. 221). Ear eu am cerut privat dela dl Jacob, ca să-mi arete, unde este legea aceea a țerei despre egala îndreptățire a nației române? Dlui mi rēspunse: că aceea este scrisă în inima fie-cărui ardelean.

Deci în ședința din 15 Septembrie am rēspuns public dlui Jacob și am arătat senatului imperial, că nu eu, ci dl Jacob a vorbit fără temeiu. (Wiener Zeitung Nr. 222). Și la aceasta a mea dobire a rēspuns Jacob, dar fără temeiu. În aceste două ședințe din 14 și 15 Septembrie s'au făcut guvernului multe încriminări pentru măsurile guvernamentale în toate ramurile administrației publice, la care cu greu a fost guvernului de a se justifica, căci asupra fie-cărei justificății a urmat alte noue imputări, precum se vede din cuvântările senatorilor imperiali.

vătători. Avem mare necesitate de învățători, suntem chiar strimțorați în unele părți și nu avem de unde să-i luăm ca să-i punem și aplicăm în școli, dar ierte-ni-se, dacă invităm cu toată tăria ca pe venitorii părinții să-și îndrepte privirile și asupra acestei cariere onorifice, unica, în care protecțiunea nu jăcă rol, ci fie-căruia i se face dreptate după muncă și merit.

Primindu-se în fie-care an câte 60 de elevi și dacă un insinuat anul acesta nu pôte fi acceptat, el devine prenotat pe anul venitoriu și dacă a depus examenul cu succes bun, numai începe indoelă, că prin purtare bună, prin studiu serios și prin însușirea de subordinațiune, care e o condițiune principală la cariera militară, preste 4 ani, în etate de 18—19 ani, devine om cu poziție, independent și nu mai are lipsă de ajutorul și spriginul părinților, afară dacă nu voesce să fie desfrânat, cea-ce nu e ertat se fie nici unui român, pôte el sabia, ori reverenda, ori ori-ce rang, ci virtuțile străbune: cruțarea și moderațiunea trebuie să-i fie stelele conducătoare în intrăga lui viață. Vom servi bucurosi cu indigitări speciale încât ni s'ar cere din vre-o parte, vom da cele mai amănunte informațiuni, celor ce-i privesce cestiunea, și dorim ca să nu se neglige ocaziunea dată de a pôte deveni câți mai mulți tineri de ai nostri frecuanți ai institutelor militare, fiind un tiner trecut de 16 ani — pôte reflecta dacă nu e peste 17 ani, ca se fie primit în cursul II-lea și acesta se va indigita în cerere și se va face evidentă din documentul de botez. Accentuăm încă odată, că servim bucurosi cu indigitări speciale celor ce vor să îmbrătoșeze cariera militară și dorim ca glasul nostru în o cestiune așa de importantă să nu fie răsănat în pustie.

Revista politică.

În dieta din Budapesta se continuă desbaterile asupra proiectului în modul obicinuit de până acum. Comentările foilor germane despre vorbirea, ce o a ținut romanțierul politic, Maurițiu Jokai, în cestiunea proiectului pentru armata, sunt de tot caracteristice. Ele conglăuesc adecă, că în vorbirea numitului deputat nu e decât multă fantasie. Că proiectul trebuie primit cu asprimea sa față de voluntari, deore-ce regele Stefan cel sfânt a primit corôna din Roma și nu din Bizant, este o concluziune de o astfel de cutezanță încât numai predilectului romanțierului i se pôte ierta. Tot față cu instituțiunea voluntariatului a spus vobitorul, că lipsa de oficeri s'a răsbunat de atâtea ori, și cu toate acestea ômenii mai persistă în vederile lor. Acesta s'a vădut pe timpul lui Rákóczy și tot așa de bine și în luptele din 1849; ér perderile francesilor la 1870 în partea cea mai mare numai lipsei de oficeri se pot atribui.

El pledază deci, ca voluntarii să pôte face examenul în limba „maternă“, căci nimic nu-i pasă, dacă celelalte naționalități de dincolo de Laita ar forma și ele pretensiuni. În Boemia și Moravia limba socială e cea germană, tot astfel la judecătoria, și nemșese se învață la universități și în școlile medii.

Voluntarii noștri, cari servesc un an, trebuie să înțelegă limba germană; este însă o mare deosebire între a depune examenul de oficer în limba germană și a o înțelege. Cunoscând cu toții rolul important, ce l'a avut și-l are spiritul german între noi, și dacă considerăm și aceea, că fără ajutorul germanilor, maghiarii nu-și pot împlini misiunea, nu pôte să fie vorba și nici măcar să se presupună, că am nutri antipatie față cu germanii.

„N. Fr. Presse“ nu încetă a accentuă, că romanțierul și când vorbește despre Austria, vorbește numai fantasie. Au nu scie numitul romanțier, dice cestionata fôie, că la trei universități germane nu se aude o vorbă germană și că gimnaziile și școlile reale din Austria sunt foarte multe, în cari limba germană formeză un obiect relativ obligat. N'a prins încă nici până acum de veste Maurițiu Jokai despre ordinațiunile în privința limbei din Galizia, Dalmația, Boemia, Moravia, Silesia, Stiria, Carintia, Carniolia, cari alungă limba germană din localurile oficiale.

Drept e, că Jokai vorbește cu ușurătate despre relațiunile austriace, când strigă: Ce me dore, dacă și cehii vor pretinde, ca să depună examenul în limba cehă! Regimul austriac a svêrlit atâtea greutăți prețioase preste podul corabiei, încât naia lor, dacă vor mai svêrlit și acestea puține, ce le-ai mai au, nici când nu-și va mai relua echilibrul. De ce să fii eu mai german ca ministrul președinte austriac Taaffe?! La cea din urmă întrebare, dice numita fôie, credem totuși a nu fi greu a-i răspunde. Ni-suința contelui Taaffe se concentrează pentru susținerea regimului său.

Parlamentul german și va reîncepe activitatea în 30 Ianuarie. Ziua, în care se va conchema însă

casa magnaților, pentru a se pronunța asupra proiectului militarului, nu se scie, ci după-cum stau lucrurile, pare a se întruni numai după finirea desbaterilor proiectului de lege în dieta din Budapesta.

După cum împărtășese „Bud. Corr.“ regimale intenționază, ca încă în anul acesta asentarea să se facă conform proiectului celui nou. Fiind însă că în Ungaria se recer cel puțin 4 săptămâni până ce se fac pregătirile pentru asentare, se crede, că termenul legal nu se va observa, ci în anul acesta asentarea va urma cu mult mai târziu. Mai înainte de asentare e de lipsă însă ca ambele legislative să voteze legea pentru contingentul recruților, carea se va înainta îndată după sancționarea legii pentru apărare.

Dieta din Boemia și-a încheiat perioada de 6 ani a legislaturei. Vorbirea de încheere și articolii presei cehe ridică înnuri asupra succesului, ce l'au obținut cehii în cei șase ani. Nu tot așa de mulțumită e însă presa germană și în special activitatea din sesiunea espirată a dietei a provocat în toate cercurile germane o mare nemulțămire. Germanii se vèd cu totul umiliți și aruncă mare umbră asupra cehilor, cari prin purtările lor forțate au silit pe germani să ia pozițiunea, în care se află, și să se retragă cu totul dela activitatea legislativă.

„Monitorul oficial“ din București a publicat dizele trecut decretul, prin care se amnestiază toți țărani răsculați, ér cei cari au fost condamnați se agrățiază. La alegerile parțiale pentru camera s'au ales liberalii: Ión Bratian și principele Nicolau Bibescu, au mai fost aleși doi candidați ai guvernului și doi conservatori liberali.

Despre demisiunea ministrului german Friedberg, „Correspondance de Vienne“ publică un articol, pentru a dovedi, că toți aceia, cari s'au bucurat de încrederea împăratului Frideric III, părăsesc unul câte unul arena politică.

În adevăr, în primul rând, acela pe care răposatul imperat îl consulta mai cu mulțămire, era ministrul de justiție, dl de Friedberg.

Chiar în ziua, în care diariul oficial al imperiului a publicat actul de acușațiune în contra dlui de Geffken, ministrul justiției și-a dat demisiunea, care a și fost îndată primită. În adevăr, că împăratul Wilhelm II, voind să arete, că aprețiază serviciile făcute de fostul ministru al justiției, i-a conferit crucea „Vulturului-Negru.“ Este deasemenea adevărat că, în cererea sa de a demisionă, domnul de Friedberg a invocat vârsta sa înaintată și starea cea rea a sănătății. Dar totă lumea scie la Berlin, că cu toate, că avé 75 de ani, ministrul justiției era încă în putere și nu vârsta nici sănătatea l'a făcut să-și dea demisiunea. Dar să mai scie încă un lucru: că fostul ministru al justiției a contribuit, mai mult de cât ori-care altul, a menține drepturile lui Frideric III, în timpul când era vorba de a constitui o regență pentru a-l înlătura dela tron. Deastădată, ceea-ce a contribuit să cadă ori ce proiect de regență și să asigure domnia suveranului liberal, a fost opunerea d-lui de Friedberg. Se scie deci de de mult, că retragerea sa era în princip hotorită, și publicațiunea făcută în diariul oficial a confirmat-o, numai cestionata fôie aruncă multe învinuri asupra cancelariului Bismarck, care atât în parlament, dar mai ales în cabinetul ministerial nu pôte suferi pe cei, cari nu se lasă trași pe calapodul său și cari se opun vederilor sale. Cu Friedberg, cu Moltke și cu alții, crede numita fôie, că nu s'a terminat încă numărul celor, cari vor demisiona din oficiu.

Convocare.

Subsemnatul birou al comitetului convôcă prin acesta adunarea generală a reuniunei învățătorilor din despărțământul Mercurei pe 29, 30 și 31 Ianuarie 1889 st. v. în comuna Poiana.

Program:

1. Duminecă în 29/I a. c. participarea învățătorilor „în corpore“ la serviciul divin.
2. Deschiderea ședinții prin presidiu.
3. Raportul comitetului.
4. Aplicarea concludului adunării din anul trecut, ca fie-care învățătoriu să fie pregătit cu o temă pedagogică sau prelegere practică.
5. Propuneri independente.

Pentru quartire și masă comună corpul învățătoresc local a luat măsurile de lipsă.

Sub durata sesiunii adunării se va arangia o serată literară împreună cu joc.

Se va proiecta o excursiune prin Jina la Șugag.

Deore-ce în adunarea acesta se va vota și regulamentul intern al afacerilor despărțământului, dnii învățători sunt poștiți, sub urmarea pedepsei prescrise, a luă cu toții parte la acesta adunare, ér

epitropiile parohiale sunt îndatorate a le solvi diurnele prescrise.

Din ședința comitetului reuniunei învățătorilor din despărțământul Mercurei, ținută la Poiana în 21 Decembrie, 1888.

Emanuil Beșa,
președinte.

Romul Pop,
secretariu.

Vidi: I. Droc.
protop.

Varietăți.

* (Himen). Dl Romul I. Mircea, cler. abs. și învățătoriu la școla capitală din Seliște, își va serba cununia cu d'șora Paraschiva S. Sorescu, la 15/27 a l. c. în biserica cea mare din Seliște. Felicitările noastre.

* (Școla de fete a Asociațiunei). Aflăm de interes a reproduce din „Transilvania“ Nr. 1—2 următorul comunicat referitoriu la școla civilă de fete a Asociațiunei transilvane.

„Pe semestrul prim din anul 1888/9 în cele patru clase civile se vèd înmatriculate 73 eleve, érá în internat 43. În tot cazul cifre respectabile acestea, dacă vom lua în considerațiune, că în scurtul timp de doi ani e preste puțină ca un institut nou să ajungă la cunoscința tuturor claselor și cercurilor interesate de el și să-și întemeze un renume, chiar și în cas, când nu ar fi combătut de nici un adversar, pe față său întru ascuns. Dela 1 Februarie înainte se primesc eleve în toate clasele pe sem. II-lea, cum și în internat, pe lângă condițiunile cuprinse în regulament.

Cu cât se vor înmulți elevele, cu atât și speșele vor decrece. Din ziua, în care Asociațiunea său mai esact însa-și națiunea, va îngrigii de un fond sigur, din al cărui venit regulat se pôte plăti profesorii, speșele internatului de fete pot să scadă la 15 fl. pe lună, érá didactrul sau tacsă scolastică la 10 fl. pe an. Speșele internatului în acel cas fericit ar putea fi și mai mici, dacă nu am scii cu toții, că tinerimea de secs femeesc cere cu totul alte îngrigiri de natură delicată, care la tinerimea de secul bărbătesc nici din aude nu sunt cunoscute.“

* (Cardinalul Haynald.) Secțiunea botanică a museului din Budapesta s'a îmbogățit într'un mod însemnat. Cardinalul Haynald a dăruit adecă pe sēma numitului museu herbariarului său. Acest dar însemnat prețuesce, după judecata ômenilor competenți, 100.000 fl.

* (Starea sămênăturilor) După raportul ministrului de agricultură starea sămênăturilor se presentă astfel din 9—23 Ianuarie: În Ungaria sămênăturile de tómnă sunt sub zăpadă în cele mai multe locuri. În stânga Dunărei ele sunt frumoșe, în drépta au suferit din cauza secetei. Șórecii de câmp încă cauzéză stricăciuni în multe locuri. Zăpada e subțire și e de dorit încă multă ninsóre. În re Tisa și Dunăre stau sămênăturile sub zăpadă, în drépta Tisei însă pământul e gol. Între Tisa și Murész starea sămênăturilor e îndestulătoare. În Ardél e puțină zăpadă. Starea sămênăturilor e de mijloc. În Satmar se simte o mare lipsă de nutreț.

* (Esposițiunea asociațiunei regnicolară a pompierilor.) După-cum ni se comunică din partea comitetului arangiatoriu, adunarea generală a acestei asociațiuni se va ținé în anul acesta în Alba regală la 20—22 August, și va fi împreună cu o esposițiune de diferite recuisite aparținătoare acestei instituțiuni. Esponenții vor avé să se insinue până la 31 Maiu a. c. n. Obiectele vor trebui a se trimite comitetului arangiatoriu cel mult până la 31 Iuliu a. c. În privința transportului ministrul de agricultură, industrie și comerțu dă favoruri foarte mari. Celor interesați în cauză bucurosi le servim cu deslușiri mai detaiate.

* (Voluntariatul în România.) După-cum scriu foile din România, dl general Manu, ministru de resbel, a eliberat un proiect de lege, privitoriu la voluntariatul bacalaureaților. După acest proiect termenul de șase luni s'ar mări la un an. În cele din urmă trei luni voluntarii vor trebui să urmez cursuri speciale la școla militară. Examenul de oficer în rezervă se va face după terminarea anului. În cas de nereușită la examen, candidatul va avé să mai servescă trei luni.

* (Pasporturile pentru vite.) Ministru de finanțe, dl Tisza, a adresat o ordinațiune municipalilor, în care se face cunoscut, că pasporturile de vite făcute în anul espirat, mai valorează încă atâta timp, cât e de lipsă până la espirarea termenului de un an. Prin acesta se nimicesce totda odată cuprinsul ordinațiunei de mai înainte, conform căreia cu 1 Ianuarie a. c. trebuiau să se facă blanchete nouă pentru toți, cari au pasporturi vechi pentru vite.

* (Intrunirea meseriașilor). În vedere proiectului de lege asupra meseriilor, lucrătorii de toate breslele din România au început a se misca

discutând cu multă ardere cestiunile cei privesc, și dela cari depinde viitorul sorței lor.

După mai multe întruniri pregătitoare, Duminecă, delegații mai multor societății de meseriași, s'au întrunit în localul „Unirea lucrătorilor constructori,” spre a discuta asupra proiectului despre meserii. În urma unei vii discuțiuni, toți delegații, de comun acord au respins proiectul în total, luând rezoluțiunea de a formulă un proiect nou pe baza păsurilor reale ale meseriașilor.

Cu această ocazie se va cere și modificarea legii camerei de comerț și industrie, precum și cestiunea creditelor industriale și a atelierelor comune.

Ședințele delegațiilor vor continua regulat, în fie-care Duminecă, până ce toate cestiunile vor fi discutate, după-care se va formula proiectul definitiv.

Terminată acesta lucrare, scrie „Românul” toate societățile vor fi convocate în ședința plenară spre a aprobă totalul lucrărilor, cari vor fi imprimate și distribuite în totă țără spre a pute lăsa timp tuturor celor ce se interesază de sorțea meseriașilor, a studia lucrarea, și a o discuta prin presă sau întruniri.

* (Duelul Wahrman-Szécsényi.) Afacerea această s'a pertractat la tabla regescă din Budapesta. Se scie, că Szécsényi în duelul cu pistole, ce l'a avut cu adversarul seu, a primit o rană mortală. Tribunalul l'a fost condamnat pe Wahrman la 3 luni închisore, tabla însă a marit pedepsa la 6 luni.

* (Din calendariu.) Anul curent 1889 are 53 de Dumineci; din numărul total de 32 al sărbătorilor fixe și mobile, 6 cad pe zile de Dumineci, ér celealalte 26 se impart astfel: Luni 4, Marți 6, Mercuri 3, Joi 6, Vineri 3, Sâmbătă 4; Duminecile cu sărbătorile într'una fac 79 de zile; rămân deci zile de lucru 286. — Zile de sărbători afară de Dumineci are Ianuarie 3, Februarie 1, Martie 1, Aprile 3, Maiu 3, Iunie 2, Iulie 1, August 2, Septembrie 2, Octomb 2, Novembre 2, Decembre 4.

* (Demonstrațiune.) Ați se ține în Budapesta adunarea generală extraordinară a studenților universitari, cari au plănuit să alégă pe deputații Apponyi, Irányi, B. Horváth și Gab. Ugron, membrii onorari ai societății de lectură. În onorea deputaților amintiți se va pune în mișcare un grandios conduct cu torțe.

* Cum se face și cum se reprimă o revoluțiune în țera românească este titlul unei scrieri a dlui M. Kogălniceanu, care va apare în curând. În broșura această eminentul nostru publicist și bărbat de stat arată, că au fost casuri, în care administrația nepricepută a actualului guvern a născocit revoluție în sate forte linistite, cari nu se gândeau măcar a se rescula și că după ce a născocit revolta a reprimat-o cu cruzime. Dl Michail Kogălniceanu arată modul barbar, cu care s'a reprimat revoltele în unele localități și citéză casuri, în cari ómenii, cari se prezentau pentru a da explicațiuni asupra bunelor și linistitelor intențiuni ale populațiunii din sat, au fost uciși fără cel mai mic motiv.

* (Înmulțirea extraordinară a tigriilor.) Locuitorii provinciei Batam, de pe insula Java, se vèd constrânși a-și părăsi patria, din pricină, că tigrii s'au înmulțit așa de tare în păduri și prin munți, încât locuitorii cu sutele, ér animalele cu miile, cad prada tigriilor. Regimul holandez sub a cărui stăpânire se află Java și care, nu voesc despopularea insulei a trimis un număr mare de soldați spre a stérpi bestiile și a pus preț de 200 fl. (400 fr.) pentru tot capul de tigris, prins ori omorit.

* (Cănele imperial.) Renumitul „Tyras”, un préfrumos căne mare și negru, soț de promenade al cancelariului germân principele Bismarck, nu se mai află între cei vii. Cănia sa, ajuns la debilitatea extremă, și a dat ultima resuflare în camera propriă a prédemului seu stăpên, care din pietate a designat decedatului un loc de odichnă eternă în parcul seu.— Această tristă scire o luăm din „Aradi Közlöny”, care însă și-a uitat să dedice marelui decedat un „sit tibi terra levis.”

Nr. 369/1888.

Proces verbal

al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, luat în ședința dela 6 Decembre n. 1888.

(Înceere.)

3. pentru un stipendiu unui academist din despărțământ 25 fl.;

4. ca spese neprevădute 11 fl. 25 cr.;

c) că alegerea locului pentru adunarea generală viitoare se încrede subcomitetului, având acesta a considera și invitarea din partea comunei Rêheu. (Ex. Nr. 357/1888)

— Primirea sumei de 42 fl. v. a. se cuitéză. Hotărârile adunării generale, arătate la punctele a) c) servesc spre sciință, cu aceea, că membrilor noi li se va estrada diploma

numai după-ce vor fi obținut aprobarea adunării generale a Asociațiunii.

Încât pentru hotărârea cuprinsă la punctul b) referitoare la preliminarul pro 1888/9, se aprobă numai încât pentru speșele pentru cancelaria biroului cu 5 fl., pentru stipendiul de 25 fl. Speșele neprevădute 11 fl. 25 cr. și cele de călătorie cu 15 fl., nefiind usitate, nu se pot încuviința, având în urmăre suma de 26 fl. 25 cr. v. a. a se substerne aici fără amênare.

În legătură cu aceasta, onorata direcțiune să fie recercată a răspunde fără amênare la hârțile acestui comitet dto 8 Aprile 1887 Nr. 145 și 28 Martiu a. c. Nr. 56.

Nr. 181. Cu provocare la însărcinarea primită cu datul 3 Octomb a. c. Nr. 259 de a lua în samă și de a collauda lucrările efectuate de întreprindătorul Avram Jancu casl aa aparținătoare la lăsamântul după fericitul Avram Jancu, dl Mihail Andreica raportează: că până la repararea pe din afară a unui zid, toate lucrările au fost sevêșite în conformitate cu condițiunile de licitațiune; repararea zidului amintit nu s'a putut efectui din cauza unei colne pline cu lemne ce a fost pe acel zid, care colnă însă în primăvara anului viitoriu se va muta de acolo, și atunci întreprindătorul va efectui și această reparatură. Materialul folosit de întreprindătoriu până la scândurile folosite, care par a fi fost verđi, e solid.

Încât pentru modul, cum ar fi să se folosescă casa, ca să aducă ceva venit, comitetul ar fi să se pună în conșelegee cu d-nul Mihail Gomboș, ori cu întreprindătorii, ambii fiind vecini. Ex. Nr. 359/1888.

— Spre sciință, cu aceea, că întreprindătorul Avram Jancu să caute a îndeplini și lucrările încă nerealisate; numai după-ce și acestea lucrări se vor fi luat în sémă, i se va puté estibera și restul din suma preliminară pentru lucrările din cestiune preste tot.

182. Se presentéză o socotelă a măiestrului mësariu Ardelean, în sumă de 2 fl. 80 cr. pentru unele reparaturi la ușile dela odăile de cancelarie a comitetului Asociațiunii. (Ex. Nr. 359/1888).

— Suma de 2 fl. 80 cr. v. a. se asemnéză la cassa Asociațiunii spre plătire.

Nr. 183. Presidiul raportéză, că încât pentru socotelele scólei Asociațiunii pe anul scol. trecut, fostul director al acestei scóle, dl S. Albini nu le-a substernut nici în urma provocărei, ce i s'a făcut pe baza concludului comitetului dto 8. Novembre a. c. Nr. 348, deși în conformitate cu acel conclud a fost amenințat cu darea în judecată.

— Se aușoriséză biroul a luă un advocat și a-i da aceluia materialul de lipsă, pentru de a constrânge pe dl S. Albini, pe calea judecătoreiei să facă socotela, cu care este obligat ca fost director al scólei Asociațiunii.

Nr. 184. Au încurs la comitet tace de membrii și de diplome dela Savu Mateiu din S. Sebeș, Ioan Oncescu din Rêheu și comuna politică Rêheu câte 5 fl. pro 1888 și câte 1 fl. pentru diplomă, Stefan Morariu din Săsciori 10 fl., Pavel Vulcu 5 fl. pro 1888, Alecsandru Dărăbanț din Bistra 65 fl. ca restanțe pentru anii 1876—1888.

— Spre sciință.

D. u. s.

George Bariș m. p.,
președinte.

Dr. I. Crișian m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui proces verbal se încrede d-lor Ios. Șiuľușiu, Zacharia Boiu, Nicanor Frateșiu.

Se verifică.

Nicanor Frateșiu m. p. Zaharia Boiu m. p. Ios. Șiuľușiu m. p.

Nr. 249/1889.

Proces verbal

al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, luat în ședința dela 4 Ianuarie, 1889 n.

Președinte: George Barișiu. Membrii prezenți: David Br. Ursu, Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan Hannia, E. Măcelariu, I. Popescu, Z. Boiu, Parteniu Cosma.

Secretariu: Dr. I. Crișian.

Nr. 1. Dl Seb. P. Radu, prof. gimnasial în Blaș, carele de present petrece în Budapesta spre a se pregăti la facerea riguróselor, se rógă să i se permită a răspunde taca de membru pro 1888 după-ce se va reîntorce în Blaș, éră și până atunci să fie considerat de membru al Asociațiunii (Ex. Nr. 373/1888.)

— Se încuviințéză.

Nr. 2. Tipografa archidieceșană presentă 2 conturi, unul de 627 fl. 09 cr. v. a. pentru tipărirea și espedarea organului Asociațiunii „Transilvania” în anul 1888, și unul de 6 fl. 70 cr. pentru tipărirea unor formulare și a programelor pentru adunarea generală a Asociațiunii din 1888. (Ex. Nr. 377 și 378 ex 1888.)

— Suma de 627 fl. 09 cr. v. a. precum și cea de 6 fl. 70 cr. v. a. se aviséză la cassa pentru a fi plătite: anumit 627 fl. 09 cr. din pozițiunea bugetului, menită pentru tipărirea fóiei „Transilvania”, ér 6 fl. 70 cr., având a se pune în contul speselor neprevădute.

Nr. 3. Reuniunea învățătorilor români gr. or. din districtul VIII de învățământ al Reghinului, înființată la 1882, se rógă a se da gratuit pe séma bibliotecii ei câte un exemplariu din fóia „Transilvania”, de pe anii trecuți. (Ex. Nr. 386/1888.)

— Cererea se încuviințéză întru cât vor permite împregiurările.

Nr. 4. Ioan Ratiu, student de classa VI gimnasială în Cluș, și stipendist al Asociațiunii, își motivéză sporiul făcut în studii în decursul I-lui cuartal al anului scolariu curent. (Ex. Nr. 387/1888.)

— Spre sciință.

Nr. 5. Dl profesor sem. G. Dima, având de a mai primi onorariul pe luna Iunie a anului scol. 1887/8 în suma de 25 fl. v. a. pentru instrucțiunea în piano a 5 eleve din internatul scólei Asociațiunii, se rógă, ca comitetul să dispună a i se plăti numita sumă. (Ex. Nr. 388/1888.)

— Și până se va finalisa afacerea cu depunerea socotelelor pe anul scol. trecut din partea fostului director al scólei Asociațiunii, suma de 25 fl. v. a. cerută de dl prof. G. Dima, se asemnéză la cassa spre a fi plătită în contul rațiociniului scólei pe anul scolariu, 1887/8

Nr. 6. Aurel Pap, învățăcel de păpucariu în Deș și fost stipendiat al Asociațiunii, se rógă a i se acorda și pe viitoriu ajutoriul avut, deórece el a părăsit pe măiestrul seu de mai nainte și a întrat la altul din cauza tractamentului rêu, și că nu era pus la învățatura meseriei, ci la alte serviții, el însă nu avuse de scop a părăsi meseria, ci numai a se muta la alt măiestru, la care se pótă învăța, precum a și făcut. La cerere învățăcelul Pap alătură și o cuitanță pentru rata din urmă, ce i-ar compete pe anul espirat 1888. (Ex. Nr. 392/1888.)

— Cererea se încuviințéză, acordându-i-se petentului ajutoriul avut și pentru viitoriu, cu acel adaus, că de acest ajutoriu se va puté bucura numai cu începerea dela 1 Ianuarie a. c. după-ce o parte din jumătatea a dóua a anului trecut o a petrecut acasă. (Va urma.)

MONITOR.

Calendarul săptămânii.

22—28 Ianuarie.

22 Duminecă: Timoteiu, Anastasiu, Manuil, Georgiu, Petru, Leon, Sioniu, Gabriel, Ioan, Parod. 23 Luni: Clement, Agatangel, Maisima, Salaman. 24 Marți: Xenii, Paul, Paisirion, Teodotiu, Vavila, Timoteiu, Agapiu, Macedoniu, Ermogen, Mamant, Filon, Filipic, Varsim, Zosima, Dionisiu. 25 Mercuri: Gregoriu, P. Pupliu, Maris, Medula, Apolos, Castin, Demetriu, Auxentiu. 26 Joi: Xenofont, Maria, Arcadiu, Ioan, Simeon, Anania, Petru, Amona, Gabriel. 27 Vineri: Ioan, Marciana, Claudiu, Petru, Demetriu. 28 Sâmbătă: Efrem, Paladiu, Iacob, Charis.

Rituale bisericesci.

Timpul liber pentru nunte ș. a. se continuă din 7 Ianuarie până inclusiv 12 Februarie.

Duminecă, 22 Ianuarie: Octoich ton 7; Evang. Ureniei 10; Catavasia: „Pământul cel roditoriu”; la Liturgiă: Fericiri din Octoich și Mineiu; Apostolul și Evangelia Duminecii a 32-a după Rusalii.

Rapórtce periodice.

a) dela parochi, b) dela protopresbiterate în archidieceșana Transilvaniei.

Copiele matriculelor parochiale pentru arhivele comitatelor, termin a) 15 Ianuarie, b) 31 Ianuarie (Circul. consist. 21 Ianuarie 1886 Nr. 6703/1885. B.) — Resultatul discului metropolitan, termin a) 20 Ianuarie, b) 1 Februarie (Circul. presid. 22 Decembre 1888 Nr. 6924 Pr.) — Rațiociniile și inventarele comunelor bisericesci pentru anul trecut și bugetul lor pentru anul nou. — Tacele archidieceșane dela părechile cununate în anul trecut.

Afaceri sinodale.

Sinódele parochiale ordinare se țin în decursul lui Ianuarie, anuciate în biserică cu 8 zile înainte, într'una cu obiectele lor, care mai ales sunt: rațiociniile anului trecut, inventariul averilor, bugetul pentru anul nou, eventualele reclamări în contra listei membrilor sinodali publicate în biserică cel puțin cu 8 zile înainte de sinod, ș. a. (Stat. org. §§ 7. 9. 12, 21. — Reg. par. §. 5) de sunt locuri vacante în comitetul seu epitropia parochială: acelea se întregesc prin alegeri în sinod, pentru restul periodului actual de trei ani.

Sinódele protopresbiterale ordinare se țin în Dumineca I-a seu a 2-a din Februarie, convocate în tot cazul cu 14 zile mai nainte, pe lângă indicarea obiectelor (Stat. org. §§ 42. 45. 50). Terminul preclus pentru această convocare în anul curent este Dumineca din 22 Ianuarie, eventual cea următoare.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 24 Ianuarie 1889

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.30	101.70
Renta ung. de hârtie	93.60	93.95
Renta de aur austriacă	111.35	111.50
Obligațiuni urbariale ung.	104.—	104.—
Obligațiuni urbariale ung. cu sorți	104.—	104.—
Sorți ungurești cu premii	131.75	130.50
Imprumutul drumurilor de fer ung.	145.40	144.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.80	99.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	118.—
Obligațiuni de credit austr.	312.30	313.20
Galbin	5.67	5.63
Napoleon	9.51	9.51
100 marce nemșeci	59.10	59.15
London pe (poliță de trei luni)	120.65	120.80

Nr. 567.

[4] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei a doua din Porcești, protopresbiteratul gr. or. al Avrigului, pe baza ordinului Preavenerabilului Consistoriu arhidieceșan din 25 Octombrie 1888 Nr. 5389 B. prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acesta parohie sunt:

1. Din fundațiunea Filipiană în bani gata . . . . . fl. 75.—
2. Din fundațiunea Aleman Clóje . . . . . fl. 10.—
3. Dela umblarea cu sfânta cruce în ajunul botezului și în ziua crucii dela circa 180 familii à 50 cr. fl. 90.—
4. Folosința pământurilor bisericesci . . . . . fl. 150.—
5. Venitul dela sântele Pasci . . . . . fl. 25.—
6. Venitul dela molitvele de preste an . . . . . fl. 40.—
7. Venitul dela cununa anului . . . . . fl. 20.—

8 Stolele dela botezuri, cununii, înmormântări, parastase, pomelnicele din postul mare, precum și dela alte funcțiuni preoțesci, statorite tóte în ședința sinodului parochial extraordinalar din 2 Octombrie 1888 dau un venit anual circa de . . . . . fl. 212.—

Suma . . . . . fl. 622.—

Doritorii de a ocupa acesta parohie au a și substerne cererile concursuale instruite conform dispozițiilor statutului organic și regulamentului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la termenul susindicat.

Avrig, 22 Novembre, 1888

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea, prot.

Nr. 506.

[6] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch in parochia de clasa a III-a Hașag, protopresbiteratul Mediașului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Porțiune canonică de 15 jugere arătoriu și fâneați, pământ de calitate cea mai bună, pentru care va solvi preotul contribuțiune erarială de 6 fl. v. a. la an.
2. Casă parochială corespunzătoare, lângă care se află și supraedificătele necesare pentru economie.
3. Dela 75 familii câte una ferdă nouă de cucuruz sfărmit.
4. Dela 85 familii câte una și de lucru sau 50 cr.
5. Stola usuată în tract.

Tóte acestea computate la olaltă dau un venit de preste 400 fl. v. a.

Doritorii de a competi la acesta parohie au a și asterne petițiunile instruite conform stat. org. și regulamentului pentru parochii până la termenul suscitit la subscrișul oficiu.

Mediaș, în 19 Decembre, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Mediașului.

Ioan Chendi,
administrator protopresbiteral.

Nr. 401.

[5] 2-3

CONCURS.

După ce în urma concursului publicat pentru postul de capelan în parochia de clasa a II-a Mada nu s'a însinuat nici un concurent, pe baza ordinului Prévenerabilului Consistoriu arhidieceșan dto 28 Decembre 1888. Nr. 6765. se publică prin acesta concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din venitul parochial anual de 400 fl. v. a.

Concurenții, cari vor reflecta la acest post, au a și inainta cererile instruite conform normelor în vigóre la subscrișul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Sécărămb, 31 Decembre, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geógiului II.

Sabin Piso, prot.

Nr. 432.

[10] 1-31

EDICT

Ana Lup gr. or. din Curciu, care de 18 ani a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Mihailă Bărsă din Curciu, pribegind în lume fără a se scí ubicațiunea ei, se citéză prin acesta, ca în termen de 3 luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze la subscrișul oficiu, căci la din contră procesul divorțial încaminat de bărbatul ei se va pertracta și decide și decide și în absența ei.

Mediaș, în 10 Novembre, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Mediașului.

Ión Chendi,

administrator protopresb.

Nr. 1213-1888.

[1] 3-3

EDICT.

Ana Bastea mărit. Stăngu, carea de 4 ani a părăsit cu necredință pe legiuitul ei soțiu Nicolae Stăngu, ambii de religiunea gr. or. și din Cincul mare, fără a se scí ubicațiune ei, se provócă prin acesta, ca conform ordinului Prea Venerabilului Consistoriu arhidieceșan dto 22 Novembre a. c. Nr. 5938. a să presenta înainté subsemnatului oficiu protopresbiteral, în termen de 3 luni de zile, computate dela prima publicare a acestui edict, pentru că la din contră în procesul divorțial încaminat din parté soțului ei Nicolae Stăngu, se va procede după prescrișele § 123 din procedura judecătorească în cause matrimoniale.

Agnita, 20 Decembre, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Agnita.

Sabin Piso, prot.

Sz. 81/889 plg.

[2] 3-3

Hirdetmény.

A mihályfalvi általános tagosítási ügyben az elö munkálatok megkezdésére u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás és a költségelöirányzat elkészítése végett a határnapot **1889-ik évi február 18 án d. e. 11 órára tűzöm ki**, Mihályfalva községébe a községi híroda helyiségbe, a melyhez összes érdekeltek hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamát meg akadályozni nem fogná.

Erzsébetváros, 1889 január 9.

A királyi törvényszék kiküldött bírāja
Kelemen,
eljáróbíró.

Nr. 672/1889. Vice-comite.

[9] 1-3

Publicare de licitațiune.

Pentru asigurarea furnisării petrișului (prundului) de lipsă în anul 1889 pe tóte drumurile municipale de pe teritoriul comitatului Sibiiu se publică pertractare concursuală, ce se va ținea prin oferte scrise și închise în **18 Februarie 1889 la 9 óre a. m.** la vice-comitele comitatului Sibiiu în sala cea mică de ședință.

Se provócă deci toți aceia, cari voesc a lua acesta întreprindere, a și substerne ofertele lor vice-comitelui comitatului Sibiiu cel mult până la óra amintită a zilei deficte pentru pertractare. Ofertele întrate mai târziu precum și telegramele întrate ori și când, nu se vor lua în considerare.

Pre cuvertul ofertului provédut cu 5 sigile și timbrat după regulă e a se scrie désupra adresei limpede numele acelei linii sau părți de drum, la care se referă ofertul.

Ofertele sunt de a se compune după formulariul și conspectul de împărțire, cari ambele se pot primi dela oficiul r. u. de construire de aici.

La ofert trebuie să se alătore cuitanța despre depunerea vadiului la cassa comitatensă.

Vadiul trebuie se constea cel puțin din 5% dela suma prețurilor, care le promite oferentul după cantitatea de petriș, pusă în conspectul de împărțire, care servesc de basă la pertractare.

Bani gata sau obligațiuni nu se primesc cu ofertul.

Conspectul despre împărțirea petrișului de furnisat, contractul de furnisare, condițiunile specifice, formulariul de ofert, și conspectul de împărțire, ce trebuie alăturat acesteia, se pot ceti respective primi la oficiul r. u. de construire din loc (casa comitatensă odaia Nr. 39) în órele ordinare de oficiu.

Sibiiu, în 19 Ianuarie, 1889.

Thalman m. p.,

vice-comitele comitatului Sibiiu.

Sz. 43/1889 polg.

[3] 3-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi királyi törvényszék által közhírré tétetik, hogy Grof Haller János Grof Kálnoki Félix, Guténau Nándor és Guténau Károly birtokosok által beadott kere-

set folytán Héviz község italméresi jogának arányosítása megengedhetősége és az arány kules megállapítása feletti tárgyalási határnapul **1889 évi Márczius 26-ik napjának dél elótti 9 órája** Héviz község házához tüzetik ki, mely határnapra az összes érdekeltek a birtokrendezési utasítás 15 §-a szabványaira való figyelmeztetéssel azzal idéztettnek meg, hogy a keresetek a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék-nél valamint Héviz község elöjáróságánál megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 január 7-én tartott üléséből.

Nagy Lajos,
elnök.

Zöld Gábor,
jegyző.

Picături de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neaseménat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli aere, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gălbănare, greață și vearsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau încercere, încărcarea stomachului cu mănăci și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroidi. Pretul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebuintarea lor **40 cr.**, o sticlă duplă **70 cr.** [1907] 17-52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremier (Moravia).

Picături de stomach Mariazeller nu sunt un arean. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuintarea lor. **Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.**

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeauna, embalgia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provédută cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a să mai observa, ca esplicarea la întrebuintarea lor, care se adă la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch, farmacia Karl Herzberg. — Hașeg, farmacia Iosef Csonka. — Sasz-Regen, farm. Emil Wermescher. — Orștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keserü. — Satulung, farmacia Gustav Jekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraș, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — Cohalm (Köhalom), farmacia Eduard Melas. — Satulung Hozzufalu), farmacia Gustav Jekelius.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la espozițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a espozițiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele necesare pentru ajustarea bisericilor și capelelor pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute cât se poate mai frumos: Anume: cu cele ce sum provédut în abundanță

Odăjii felon și altele după ritul greco-oriental!

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de școală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.

Dantele bisericesci. Învêltoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoscință. [1972] 11-30

Cataloge de prețuri la dorință trimit libere de post-port.

